

دستورالعمل ایمنی مدارس

الف - ایمنی در ساختار بنا:

- ۱- ساختمان و مصالح بکار رفته در آن و سایر اقلام می بایست در برابر آتش سوزی مقاومت لازم را دارا باشند.
- ۲- تمام طبقات ساختمان بایستی دارای مسیر خروج اضطراری برای تخلیه ساکنین باشد .
- ۳- دفاتر، کارگاه ها و دیگر قسمت های مجزا از محل آموزشی بایستی دارای خروج اضطراری متناسب با محل باشند.
- ۴- مناطق پر خطر شامل اتاق های دیگ بخار، آشپزخانه ها، آزمایشگاه ها، کارگاه ها، انبارها و فضاهایی که دارای یک نوع وسیله حرارت زای ثابت یا قابل حمل است. بایستی توسط درب مقاوم و دیوارهای جدا کننده از دیگر قسمتها تفکیک و مناطق عبور افقی باید دارای سطوح و سقف هایی باشند که بتوانند حداقل نیم ساعت در مقابل حرارت ناشی از آتش سوزی مقاومت
- ۵- مصالح بکار رفته در نازک کاری ها باید از مواد غیرقابل اشتعال باشد.
- ۶- دراستقرار کلاسهای مدرسی در مقطع ابتدایی می بایست اولویت سنی و توانایی افراد مورد توجه قرار گرفته کلاس اولی ها در طبقه همکف و سالهای بعد به ترتیب در طبقات بعدی
- ۷- راه پله ها و درهای خروجی نهایی باید عاری از هرگونه مانع بوده و جهت تمام درهای خروجی به سمت خارج و دروضعیتی باشند که بتوان به آسانی آنها را باز کرد.
- ۸- احداث مدرسه بیش از سه طبقه ارتفاع ممنوع میباشد.
- ۹- تعبیه بالکن در هر ضلع ممنوع است.
- ۱۰- کلیه نقاط پرتگاهی و مسیرهای خروج باید به نرده محافظ مجهز باشند.
- ۱۱- لبه پلکان های خروجی ها باید دارای تمهیدات مانع از سرخوردن باشند.
- ۱۲ - تمام پنجره های مشرف به حیاط یا خیابان بایستی دارای حفاظ نرده ای با قابلیت باز شدن در مواقع اضطراری باشند.
- ۱۳ - چنانچه از سقف های شیروانی استفاده شود ، فضای داخلی آن از ضایعات و فضولات پرنده های وحشی که یکی از عوامل بروز حریق خود به خودسوز میباشد، حداقل ماهی یکبار توسط سرایدار پاکسازی شود.
- ۱۴ - حتی المقدور از استفاده از سقف های شیروانی با خرپاهای چوبی احتراز شود.

۱۵- جهت بازشو درب کلاس ها به سمت خروج باشد.

۱۶- تعداد ساکنین یک اطاق که فقط دارای یک خروجی است نباید بیشتر از ۵۰ نفر باشند.

۱۷- در صورت امکان مهد کودک ها در ساختمان یک طبقه با تعداد خروجی های لازم حداقل دو خروجی و بدور از کارگاه ها و آزمایشگاه های آموزشی ، تاسیسات و..... در نظر گرفته شود، در غیر اینصورت می بایست در طبقه همکف ساختمان با دسترسی خروجی به محوطه باز وایمان قرار گیرند.

ب - ایمنی در تاسیسات:

۱- درهای اتاق تاسیسات باید فلزی و مناسب انتخاب و نصب گردد بطوریکه دو سوم قسمت بالای در کاملاً بسته و یک سوم قسمت پائین جهت ورود هوا بصورت مشبک باشد.

۲- اطاق تاسیسات بایستی در محوطه یا در همکف و حداکثر در طبقه منفی یک ساختمان و در محل ایمنی بدور از کلاسهای آموزشی و سالن های اجتماعات در نظر گرفته شود و در با ورود آن از طریق محوطه باشد و هیچ روزنه و پنجره ای به داخل راهرو نداشته باشد.

۳- در صورت نیاز به نگهداری مایعات قابل اشتعال از قبیل گازوئیل ، نفت و امثالهم باید هر مخزن دور از مواد قابل اشتعال و منابع حرارتی در مکانی مناسب بصورت مدفون در زمین یا محصور شده به وسیله دیوار و تعبیه چاه اضطرار به اندازه حجم مایعی مخزن نگهداری شود.

۴- از نگهداری و انبار کالا در موتورخانه و پشته بام وزیر پلکانها پرهیز شود.

۵- از بکار بردن وسایل گرمزای شعله عریان و هیتر برقی احتراز شود و جهت تامین گرمای محیط از وسایل گرمزای استاندارد و در صورت امکان ترجیحاً سیستم حرارت مرکزی استفاده شود. در صورت بهره گیری از بخاری رعایت فاصله مناسب از مواد قابل اشتعال و نصب لوله دودکشی به همراه کلاهدک مربوطه الزامی است.

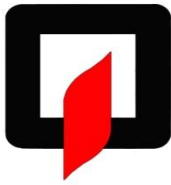
۶- از قراردادن ظروف محتوی نفت در کلاس درس جداً پرهیز گردد.

۷- ضروری است بخاری های نفتی در مدارس قبل از شروع کلاس درسی توسط خادم و یا سرایدار با رعایت موارد ایمنی و در حالت خاموش سوخت گیری شود.

۸- استقرار بخاری باید در جای مناسب بدور از درب خروج و مسیر خروج قرار گیرد.

۹- بخاری ها باید زیر نظر افراد متخصص و صلاحیت دار بصورت دوره ای سرویس گردد.

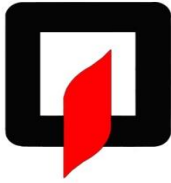
۱۰- مدارس که از بخاری های گازسوز استفاده می نمایند بعد از تعطیلی ، باید شیر گاز آنها توسط مسئول مربوطه بسته شود.

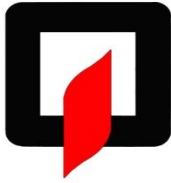
- ۱۱- بخاریهای مورد استفاده باید استاندارد و حتماً مجهز به دودکش مناسب باشند.
- ۱۲- جهت هوارسانی به بخاریها، بهتر است زیر درب ورود حداقل دو سانتی متر هواخورداشته باشد.
- ۱۳- از اخذ انشعابات فرعی از شبکه لوله کشی گاز احتراز شود و از هر شیر گاز تنها یک وسیله گاز سوز با استفاده از شیلنگ مخصوص مجهز به بست مناسب و حداکثر طول ۱/۵ متر تغذیه کند.
- ۱۴- مدارهای تغذیه کننده وسایل گازسوز توسط افراد آگاه به مسایل ایمنی از لحاظ اطمینان از عدم نشتی گاز مورد آزمایش قرار گیرد.
- ۱۵- سیم کشی های مدرسه اعم از روکار و توکار باید در داخل لوله های مخصوصی سیم کشی یا با استفاده از کابلهای مقاوم انجام شود.
- ۱۶- فیوزهای برق بایستی متناسب با آمپر مصرفی و از نوع اتوماتیک حساس انتخاب شود.
- ۱۷- اتصال دو سر سیم ها و مفصل بندیها باید با استفاده از ترمینال های مخصوص انجام شوند.
- ۱۸- کلیه کلیدها، پریزها و جعبه های تقسیم باید به درپوش مناسب و مقاوم و اتصالات مربوطه کاملاً عایق بندی شود. (ضروری برای مقطع ابتدایی و مهد کودک ها).
- ۱۹- برای محافظت جان کودکان و دانش آموزان لازم است سیستم برق به کلید نشت یاب (محافظ جان) مجهز گردد.
- ۲۰- در مدارس شبانه نصب چراغهای روشنایی اضطراری متصل به برق شهر در خروجی ها لازم است.
- ۲۱- مولد برق اضطراری بصورت خودکار حداکثر بین ۵ تا ۷ ثانیه بعد از قطع جریان برق عادی شروع بکار نماید.

➤ در صورت داشتن آزمایشگاه نکات ذیل باید رعایت گردد.

- ✓ نصب تابلو رعایت نکات ایمنی در آزمایشگاه الزامی است.
- ✓ مواد آزمایشگاهی باید در داخل قفسه بصورت مهار شده نگهداری شود.
- ✓ پساب و ضایعات مواد شیمیایی ابتدا باید خنثی و سپس با رعایت دقیق موارد ایمنی و بهداشتی دفع گردند.
- ✓ کلیه ظروف محتوی مواد شیمیایی باید دارای برچسب مشخصات مواد باشند.
- ✓ میزهای کار مورد استفاده در آزمایشگاه نباید چوبی باشد و بهتر است از سرامیک ضد اسید استفاده شود.

- ✓ نصب هواکش متناسب با حجم محیط در آزمایشگاه الزامی است.
- ✓ در صورت استفاده از حیاط مدرسه بعنوان پارکینگ خودرو باید جای مناسبی در نظر گرفته و به دور از دسترس دانش آموزان قرار داشته باشد.
- در صورت داشتن وسایل بازی در مهد کودک ویا هر کدام از مراکز آموزشی نکات ذیل باید رعایت گردد.
 - ✓ نصب کفپوش پلاستیکی
 - ✓ استفاده و نصب وسایل بازی استاندارد متناسب با سن کودکان انتخاب گردد.
 - ✓ از گذاشتن اسباب بازیهای خطرناک مانند تفنگهای بادی و ترقه جداً خودداری شود.
 - ✓ از قراردادن اسباب بازیها با نور لیزری در اختیار کودکان پرهیز گردد.
- در صورت وجود استخر در مهد کودکیها ویا هر یک از مراکز آموزشی باید نکات ذیل رعایت گردد.
 - ✓ داشتن دستگیره دور استخر ضروری است.
 - ✓ داشتن پله در دوطرف لازم می باشد.
 - ✓ داشتن جلیقه نجات در اندازه های مختلف الزامی است.
 - ✓ داشتن طناب عمق سنج ضروری است.
 - ✓ در صورت روباز بودن ، فضای استخر حصاربندی گردد.
 - ✓ ارتفاع نرده دور استخر حدود یک متر و فاصله اندازه هر یک از نرده ها بیشتر از ۲۰ سانتی متر نباشد.
 - ✓ حضور دائمی ناجی غریق در کنار استخر الزامی است.

ج - تجهیزات آتش نشانی:

- ۱- در مدارس باید خاموش کننده های دستی پودر و گاز ۶ کیلویی و گاز کربنیک (CO₂) چهار کیلویی به تعداد لازم حداکثر به فاصله هر ۲۲ متر یکدستگاه در نظر گرفته شود.
 - ۲- استفاده از قرقره های آتش نشانی (هورزیل) متصل به آب شهر یا منبع ذخیره مجزا و پمپ مستقل در فواصل لازم و مناسب ضروری می باشد.
 - ۳- آموزش های لازم جهت استفاده مناسب و اصولی از امکانات و تجهیزات ایمنی برای کادرآموزشی و دانش آموزان در سطوح مختلف الزامی است.
- همچنین خاطر نشان میسازد که قبل از احداث ، تاسیس و بهره برداری از مدارس اخذ تائیدیه ایمنی از آتش نشانی میتواند در ارتقاء ایمنی مدرسه نقش بسزایی ایفا نماید.